

Accountancy-regelgeving op basis van een federatief organisatiemodel

A. Een enkele Gordiaanse knoop doorhakken

Alvorens een federatief organisatiemodel te kunnen invullen moeten 3 principe vragen worden beantwoord om de huidige gordiaanse knoop door te kunnen hakken:

1. Is de RA/AA titel een opleidings- of een beroepstitel?
2. Worden beroepstitels gewaarborgd door een beroepscode, PE, tuchtrecht?
3. Is de titel accountant een beschermde beroepstitel of niet?

ad 1. Nivra/NOvAA zien de RA/AA titel als een beroepstitel, voorbehouden aan degenen die zijn ingeschreven in een beroepsregister bij Nivra/NOvAA, gekoppeld aan een lidmaatschap. Vele, waarschijnlijk de meeste leden van Nivra/NOvAA, werken niet in de accountancy in de enge zin van het woord. Deze leden zien de RA/AA titel dan ook vooral als opleidingstitel zoals bijv. Mr. in de rechten, Drs. in de medicijnen. Naast die opleidingstitel is dan nog een afzonderlijke beroepsregistratie nodig als advocaat (bij de Rechtbank) of medisch specialist (via beroepsregisters bijgehouden door deels specialistenverenigingen en deels de overheid).

OvRAN ziet de RA/AA titel ook als opleidingstitel waarnaast een afzonderlijke beroepsregistratie nodig is. Gezien het verbod op verenigingsdwang is dat ook de enige wettelijk toegelaten optie.

ad 2. Zowel Nivra/NOvAA als OvRAN willen beroepstitels gewaarborgd zien door een beroepscode, PE, tuchtrecht.

ad 3. Nivra/NOvAA zien de titel accountant als beschermde beroepstitel voor hun leden. Nederlanders zien bij accountants echter ofwel het beeld vooral van (wettelijke) controleurs en werknemers van 'accountantskantoren' ofwel volgen het Angelsaksische spraakgebruik waarbij accountants breed worden verstaan vanaf (interne) boekhouders tot en met (wettelijke) controleurs. Die gangbare interpretaties sluiten niet aan bij de huidige wet. OvRAN acht het daarom minder gewenst de titel accountant te blijven beschermen.

B. Oplossingen aanreiken

Nu de RA/AA titel niet gekoppeld kan worden aan verenigingsdwang, is de oplossing wetstechnisch heel eenvoudig. Dat kan geheel worden gerealiseerd binnen een nieuwe kaderwet accountancy (WA) ter vervanging van de huidige WWA/WAA.

Binnen die nieuwe WA dient het volgende kader geregeld te worden:

- 1) Er zijn privaatrechtelijke verenigingen van accountancyspecialisten. Naast de bestaande beroepsorganisaties Nivra/NOvAA en OvRAN dienen, net als bij de huidige Wta, andere beroepsorganisaties toegelaten te kunnen worden via AmvB.
- 2) De toegelaten beroepsorganisaties worden verplicht, naast een ledenregister, een beroepsregister bij te houden. Facultatief: Uitsluitend degenen die zijn ingeschreven in een van die beroepsregisters mogen de titel "accountant" voeren.
- 3) De eisen aan dit beroepsregister worden door de beroepsorganisatie bepaald.
- 4) Minimumvoorwaarde is te voldoen aan de IfAC regelgeving, de kwalificatie-eisen van de Staatscommissie eindtermen accountantsopleiding en de Wet Tuchtrechtspraak Accountants (WTRA).
- 5) Net als in de wet BIG wordt een verbod op verenigingsdwang ingevoerd.
- 6) Iedereen die is ingeschreven (geweest) in een register van een toegelaten beroepsorganisatie, mag de titel RA of AA voeren. Via art. 225 Wetboek van Strafrecht is de bescherming op onterecht diplomagebruik afdoende geregeld.

Meer dan wetstechnisch logische detailuitwerking van het bovenstaande is o.i. niet nodig.